

O KRIVOTVORINAMA NOVČANICA AUSTRIJSKE NACIONALNE BANKE OD 5, 10, 100 I 1000 GULDENA IZDANJA 1. SIJEČNJA 1847.

Numizmatički katalogi i literatura bilježe primjerke krivotvorenih austrijskih guldenskih novčanica nastalih potkraj 18. stoljeća i osobito tijekom 19. stoljeća. Takve primjerke novčanica posjeduju i muzejske i privatne numizmatičke zbirke. Te krivotvorine izrađivali su i crtanjem u manjim količinama i tiskarskim postupcima u većim količinama, iako su za krivotvorenje novca bile propisane stroge zakonske sankcije. Primjerci krivotvorina od 5, 10 i 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađeni tiskarskim postupcima i crtanjem, osobito su zanimljivi zbog vremena nastanka i optjecaja u novčanom prometu, pa i zbog kvalitete izvedbe. Te krivotvorine očito su izrađene u većim količinama pa su u radu prikazana njihova obilježja.

Novčanice Austrijske nacionalne banke od 5, 10, 100 i 1000 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izdane su, i bile u optjecaju, u vremenu znatnih političkih pa i gospodarskih previranja u Monarhiji, što se u mnogočemu odrazilo i na austrijsko novčarstvo i vrijednost novca.¹

Novčanice od 5 i 10 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) u optjecaj su puštene 1. prosinca 1851., a novčanice od 100 i 1000 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) u optjecaj su puštene 1. srpnja 1851. Austrijska nacionalna banka iz optjecaja je povukla novčanicu od 5 guldena do 31. prosinca 1859., novčanicu od 10 guldena do 30. lipnja 1856., novčanicu od 100 guldena do 31. srpnja 1859. i novčanicu od 1000 guldena do 31. svibnja 1859.²

Novčanice Austrijske nacionalne banke od 5, 10, 100 i 1000 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.), prema predlošku/cртеžu austrijskog umjetnika Petera Johanna Nepomuka Geigera gravirali su Franz Xaver Stöber i Josef Wiedermann.³

Novčanica od 5 guldena, veličine 136 x 108 mm, tiskana je jednostrano, crno, na bijelom papiru, s vodenim znakom. Na novčanici su prikazi, lijevo likovi Minerve i Herkula i desno alegorijski prikaz Austrije, gore lijevo i desno u ovalnim gijošama oznaka

¹ Usp. *Pick, A.*, Papiergeld, Braunschweig, 1967., 247.-250.; *Pick, A.*, Papiergeld Lexikon, München, 1978., 260.-261.; *Zöllner, E.*, *Schüssel, T.*, Povijest Austrije, Zagreb, 1997., 232.-257.; *Aulinger, B.*, Vom Gulden zum Euro. Geschichte der österreichischen Banknoten, Wien, 2000.; *Pančur, A.*, V pričekovanju stabilnoga denarnoga sistema, Celje, 2003., 33.-202. I tamo navedena literatura.

² *Pick, A.*, *Richter, R.*, Papiergeld-Spezialkatalog Österreich 1759-1986, Dornbirn, 1986., 30.-31., 188.; http://hu.wikipedia.org/wiki/A_konvencija%20B3s_forint_p%20A9nzjegyei.

³ *Pick, A.*, *Richter, R.*, Papiergeld-Spezialkatalog Österreich 1759-1986, 195.; <http://www.geldschein.at/galeriebis1924.html>; http://www.geldschein.at/entwerfer_Geiger.html; http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_5_gulden_1847_konventionsmuenze_197569_page.jsp; http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_10_gulden_1847_konventionsmuenze_197571_page.jsp; http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_100_gulden_1847_konventionsmuenze_197573_page.jsp; http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_1000_gulden_1847_konventionsmuenze_page.jsp.

je serije i numeracija, u sredini je oznaka vrijednosti 5 u ovalnoj florealno obrubljenoj rozeti i niže *Fünf Gulden* te navod izdavača novca *Die privilegierte oesterreichische National-Bank*, ispod su potpisi nadležnih osoba i navedena godina izdavanja, u donjem dijelu, u sredini, grb je Austrije u štitu, a s lijeve i desne strane u pravokutnim florealno obrubljenim rozetama zaštitni je tekstualni mikrotisak.

Novčanica od 10 guldena, veličine 108 x 136 mm, tiskana je jednostrano, crno, na bijelom papiru, s vodenim znakom. Na novčanici su prikazi, gore lijevo likovi Minerve i Herkula i desno alegorijski prikaz Austrije, u sredini oznaka je vrijednosti 10 u ovalnoj florealno obrubljenoj rozeti i niže *Zehn Gulden* te navod izdavača novca *Die privilegierte oesterreichische National-Bank*, ispod su oznake, lijevo serije i desno numeracija, u sredini s lijeve i desne strane u florealno obrubljenim pravokutnim rozetama zaštitni je tekstualni mikrotisak, ispod su potpisi nadležnih osoba i navedena godina izdavanja, dolje u sredini grb je Austrije u štitu i alegorijski likovi, lijevo Zakonodavstva i desno Poljodjelstva.

Novčanica od 100 guldena, veličine 210 x 132 mm, tiskana je jednostrano, crno, na bijelom papiru, s vodenim znakom. Na novčanici su prikazi, u sredini lijevo alegorijski prikaz Austrije i desno likovi Minerve i Herkula, gore lijevo i desno u gijošama oznaka je vrijednosti 100 i u sredini grb Austrije s krunom i florealnim ukrasima, ispod u sredini oznaka je vrijednosti *Hundert Gulden* i izdavača novca *Die privilegierte oesterreichische National-Bank*, ispod su potpisi nadležnih osoba i navedena godina izdavanja, lijevo je oznaka serije i desno numeracija, u donjem dijelu u sredini grb je Austrije u štitu s florealnim i zoomorfnim ukrasima, a lijevo i desno u ovalnim florealno obrubljenim rozetama zaštitni je tekstualni mikrotisak.

Novčanica od 1000 guldena, veličine 208 x 130 mm, tiskana je jednostrano, crno, na bijelom papiru, s vodenim znakom. Na novčanici su prikazi, gore lijevo i desno likovi Minerve i Herkula, u sredini u ovalnoj florealno obrubljenoj rozeti oznaka je vrijednosti 1000, ispod u sredini oznaka je vrijednosti *Tausend Gulden* i izdavača novca *Die privilegierte oesterreichische National-Bank*, lijevo i desno potpisi su nadležnih osoba i navedena godina izdavanja, sa strana lijevo i desno u ovalnim florealno obrubljenim rozetama zaštitni je tekstualni mikrotisak, a u donjem dijelu, u sredini, grb je Austrije u štitu s florealnim ukrasima i alegorijskim likovima, lijevo Pravednosti i desno Bogatstva te lijevo i desno alegorijski prikaz Austrije.

Relativno su učestale krivotvorine austrijskih novčanica i u Monarhiji, i u Hrvatskoj, od potkraj 18. stoljeća i napose tijekom 19. stoljeća. U manjim količinama uglavnom su izrađene crtanjem i kao takve bile su manje opasne za novčani promet. U većim količinama krivotvorine su izrađene tiskarskim postupcima i one su bile znatno opasnije za novčani promet. Izrađivane su unatoč strogim zakonskim sankcijama propisanim za krivotvorenje novca. Mnoge su krivotvorine i uspjele. Primjerke krivotvorenih, i tiskarskim postupcima i crtanjem, austrijskih guldenskih novčanica bilježe numizmatički katalozi i literatura, a posjeduju ih i numizmatičke i muzejske i privatne zbirke.⁴

⁴ Usp. primjerice: *Marić, R.*, Iz Numizmatičke zbirke Narodnog muzeja, Zbornik radova Narodnog muzeja, II 1958./59, Beograd, 1959., 220. i tabla XVI.; *Pick, A., Richter, R.*, Österreich, Banknoten und Staatspapiergeld ab 1759, Berlin, 1972.; *Pick, A., Richter, R.*, Papiergeld-Spezialkatalog Österreich 1759-1986, Dornbirn, 1986., 179.-183.; *Kranister, W.*, The Moneymakers international, Cambridge, 1989.; *Pick, A.*, Standard Catalog of

Zbog vremena nastanka i optjecaja u novčanom prometu, pa i kvalitete izvedbe, zanimljivi su primjerci krivotvorina novčanice od 5 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađeni tiskarskim postupcima, očito u većim količinama. Takvi su i primjerci izrađeni crtanjem (sl. 4.a i 5., 4.b, 4.c, 6. i 7., 8., 9., 10.a, 10.b, 10.c, 10.d, 11., 12., 13.).⁵ Naime, poznat je i niz jednako numeriranih tiskanih krivotvorina novčanice od 5 guldena (sl. 4.a, 4.b, 4.c, 10.a, 10.b, 10.c, 10.d), a i primjerci krivotvorina novčanice od 10 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađeni i tiskarskim postupcima i crtanjem (sl. 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20.);⁶ također je poznat niz jednako numeriranih tiskanih krivotvorina i

World Paper Money. General Issues, Volume Two, Iola, Wi, [1994.]; *Pallos, L.*, Forged banknotes in the Coin and Medal Department of the Hungarian National Museum, Numizmatikai közlöny, C-CI./2001-2002, Budapest, 2003., 175.-190.; *Filip, V.*, 1759-1918. Papírové peníze. Od Marie Terezie po Karla I./Papiergeld. Von Maria Theresia bis Karl I., Brno, 2005.; *Adamovszky, I.*, Magyarország bankjegyei. A guldenrendszer 1759-1891., Budapest, 2007.; *Šemrov, A.*, Od bronza do evra. Kratka denarna zgodovina Slovenije/From bronze ingots to the euro. A short monetary history of Slovenia, Ljubljana, 2007., 68.; *Adamovszky, I.*, Magyar bankjegy katalógus 1759-1925., Budapest, 2009.; *Geiger, V.*, Krivotvorine austrijskih guldenskih novčanica izdanja 1858. i 1859. iz Numizmatičke zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, Numizmatičke vijesti, god. 52., br. 63., Zagreb, 2010., 145.-155.; *Kodnar, J., Künstler, N.*, Katalog der österreichischen Banknoten ab 1759/Austrian Papermoney after 1759, Wien, 2010.; *Geiger, V.*, O krivotvorinama novčanica Austrijske nacionalne banke od 1 i 2 guldena izdanja 1. srpnja 1848., Numizmatičke vijesti, god. 53., br. 64., Zagreb, 2011., 132.-144.; *Geiger, V.*, O krivotvorinama novčanice Austrijske nacionalne banke od 10 guldena izdanja 1863., Numizmatičke vijesti, god. 53., br. 64., Zagreb, 2011., 145.-166.

⁵ *Pallos, L.*, Forged banknotes in the Coin and Medal Department of the Hungarian National Museum, 181.; *Adamovszky, I.*, Magyarország bankjegyei. A guldenrendszer 1759-1891., 78., 143.; *Adamovszky, I.*, Magyar bankjegy katalógus 1759-1925., 93.; <http://aurea.cz/Katalog36/36kat0051.htm>; <http://www.aurea.cz/Katalog31/31kat0001.htm>; http://www.hamispenzek.hu/hamis_papirpenz_1892-ig/index.php; <http://www.profila.hu/auctions/toc/-34301329/page-2>; <http://www.profila.hu/auctions/toc/-34387716/page-1>; http://www.filatellie-klim.com/cz/detail-salove-aukce/padlek-5-gulden-1-1-1847-dobovy-kresleny_30-31; http://www.filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_39-701618; http://www.filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-kresleny-padele_39-701620; http://www.filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_42-702687; http://www.filatellie-klim.com/cz/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_42-703129; <http://www.numkon.cz/cz/eshop-polozka/5-gulden-1847-zadrzeny-kresleny-padelek-unikatni-zachovalost/620>.

⁶ *Pallos, L.*, Forged banknotes in the Coin and Medal Department of the Hungarian National Museum, 182.; *Adamovszky, I.*, Magyarország bankjegyei. A guldenrendszer 1759-1891., 79.; *Adamovszky, I.*, Magyar bankjegy katalógus 1759-1925., 94.; http://filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi_42-702100; http://filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi_42-702101; http://filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi_42-702102; http://filatellie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padele_42-702688.

primjerak krivotvorene novčanice od 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađen crtanjem (sl. 22. i 23.).⁷

Sl. 1. Novčanica od 5 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Novčanice koje su bile zbog izgleda, često i zbog istrošenosti, sumnjive kao krivotvorene pregledavale su za to ovlaštene ustanove i osobe, a nakon što je utvrđeno da su prave na poleđini su označavane pečatom: *Werthlos* (sl. 2. i 3.)⁸ ili *Echt*, a katkad i *Werthlos* i *Echt*. Novčanice za koje je, pak, nakon pregleda utvrđeno da su krivotvorine, najčešće su na poleđini označavane ili samo rukom pisanom bilješkom o krivotvorini (sl. 4.a i 5., sl. 22. i 23.)⁹ ili najčešće ravnim pečatom *Falsificat*. (sl. 6. i 7.)¹⁰, uz bilješku, rukopisom ili pečatom, o vremenu utvrđivanja krivotvorine, a katkad uz to i s okruglim pečatom ovlaštene ustanove, koja je obilježila krivotvorinu. No pojedine novčanice koje

⁷ <http://aurea.cz/Katalog36/36kat0051.htm>

⁸ <http://www.aurea.cz/Katalog31/31kat0001.htm>

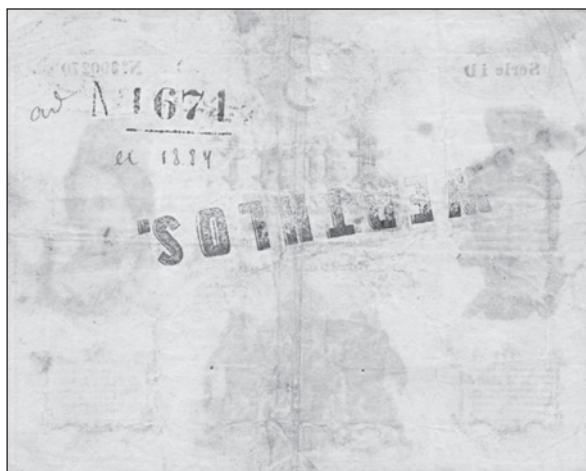
⁹ <http://www.aurea.cz/Katalog31/31kat0001.htm>; <http://www.numkon.cz/cz/eshop-polozka/5-gulden-1847-zadrzeny-kresleny-padelek-unikatni-zachovalost/620>; <http://aurea.cz/Katalog36/36kat0051.htm>

¹⁰ <http://aurea.cz/Katalog36/36kat0051.htm>; http://www.hamispenzek.hu/hamis_papirpenz_1892-ig/index.php

su utvrđene kao krivotvorine samo su na licu jednostavno precrtane, najčešće prekržižene dijagonalno (sl. 8., 15. i 16.).¹¹

Sl. 2. Krivotvorina

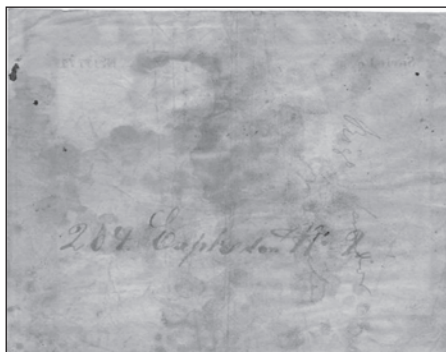

Sl. 3. Krivotvorina

Krivotvoreni primjerci austrijskih guldenkih novčanica, izrađeni i tiskarskim postupcima i crtanjem različite su kvalitete, od vrlo dobrih, gotovo odličnih, imitacija do najobičnijih loših izvedbi. No, katkada se događalo da zavidne rezultate postigne likovno nadareni krivotvoritelj. Krivotvorine izrađene tiskarskim postupcima izrađivali

¹¹ Pallos, L., Forged banknotes in the Coin and Medal Department of the Hungarian National Museum, 182.; http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_42-702687; http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi_42-702101

bi i grafički nadareni, a često i kvalificirani krivotvoritelji. Potrebna je znatna vještina, pa i umjetnička nadarenost, da bi se izradile prihvatljive imitacije, krivotvorine, pravih novčanica, koje se uvijek izrađuju suvremenim najkvalitetnijim i iznimno kompliciranim grafičkim/tiskarskim postupcima. Krivotvorene novčanice izrađene su uvijek na papiru lošije kvalitete od papira pravih novčanica, vodeni znak nije uglavnom imitiran ili, pak, nije zbog pojednostavljene izvedbe, a možda i zbog istrošenosti novčanica, lako utvrditi postojanje vodenoga znaka. Krivotvorene novčanice redovito su izrađene na papiru veličine prave novčanice ili su odstupanja u veličini neznatna. U krivotvorenih novčanica, izrađenih i tiskarskim postupcima i crtanjem, primjetna su odstupanja, katkad i znatnija, od crteža i boje prave novčanice. Krivotvoritelji se najčešće ne zamaraju slikovnim i tekstualnim detaljima i pozornost pridaju općem dojmu odnosno najvažnijim dijelovima crteža novčanice. Neke krivotvorine austrijskih guldenskih novčanica ostale su i nedovršene, često i bez važnih detalja. Katkad su krivotvorine austrijskih guldenskih novčanica izrađene tiskarskim postupcima puštene u optjecaj bez oznake serije i numeracije, primjerice krivotvorena novčanica od 5 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.), (sl. 13.).

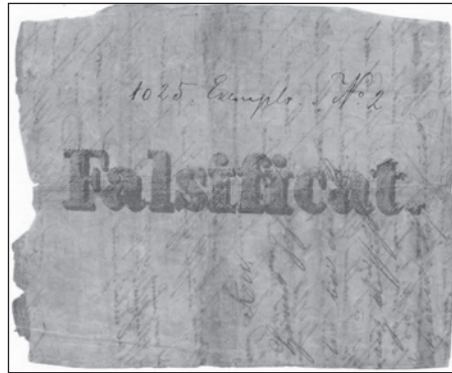

Sl. 4.a i 5. Krivotvorina

Sl. 4.b Krivotvorina

Sl. 4.c Krivotvorina

Sl. 6. i 7. Krivotvorina

Sl. 8. Krivotvorina

Sl. 9. Krivotvorina

Sl. 10.a Krivotvorina

Sl. 10.b Krivotvorina

Sl. 10.c Krivotvorina

Sl. 10.d Krivotvorina

Sl. 11. Krivotvorina

Sl. 12. Krivotvorina

Sl. 13. Krivotvorina

Krivotvorine austrijskih novčanica od 5 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene tiskarskim postupcima uspjele su izvedene. Obilježja izvedbe krivotvorina austrijskih novčanica od 5 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene tiskarskim postupcima zamjetna su napose u detaljima krivotvorenih novčanica (sl. 4.a detalj 1., 4.b detalj 1., 4.c detalj 1., 6. detalj 1., 8. detalj 1., 9. detalj 1., 10.a, 10.b, 10.c, 10.d detalj 1., 11. detalj 1.,

12. detalj 1., 13. detalj 1. i sl. 4.a detalj 2., 4.b detalj 2., 4.c detalj 2., 6. detalj 2., 8. detalj 2., 9. detalj 2., 10.a, 10.b, 10.c, 10.d detalj 2., 11. detalj 2., 12. detalj 2., 13. detalj 2.).

Sl. 1., detalj 1. Novčanica od 5 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 4.a, 4.b, 4.c, detalj 1. Krivotvorina

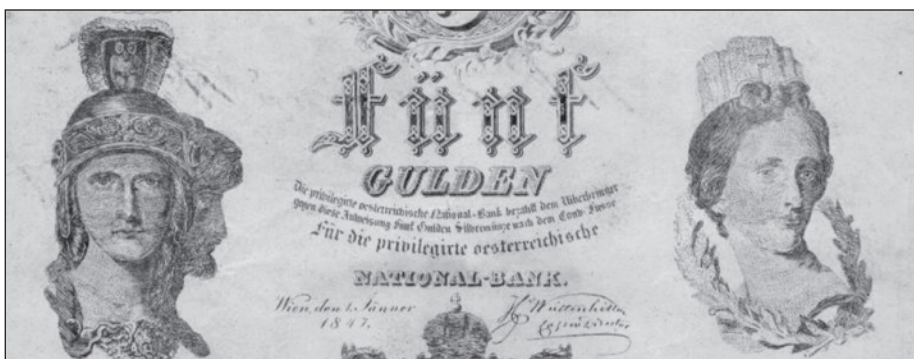
Sl. 6., detalj 1. Krivotvorina

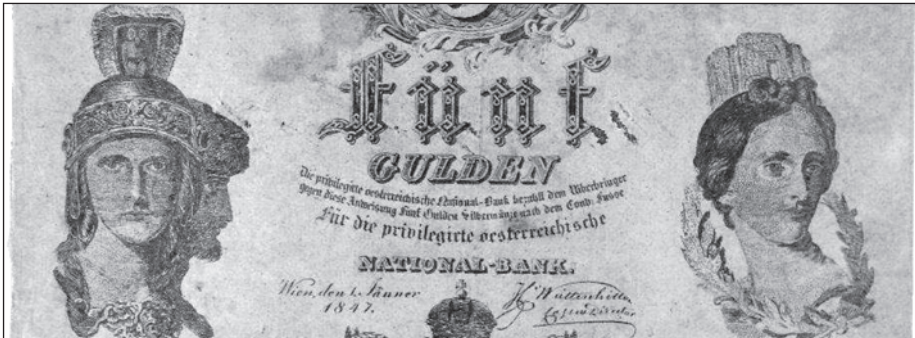
Sl. 8., detalj 1. Krivotvorina

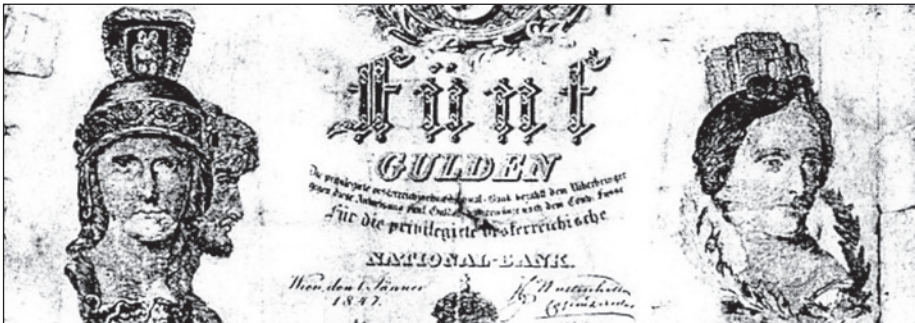
Sl. 9., detalj 1. Krivotvorina

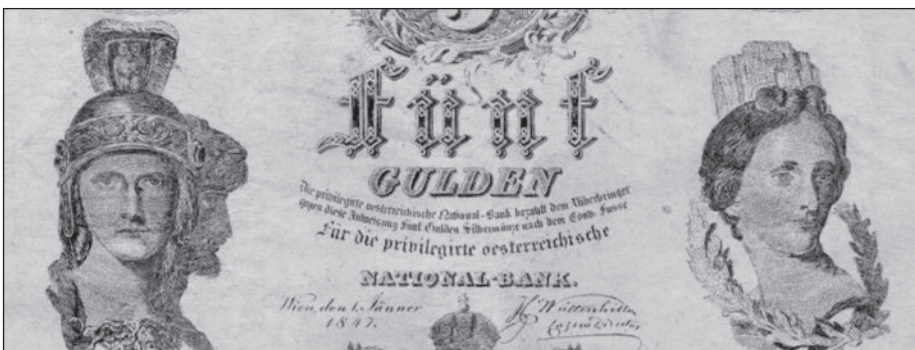
Sl. 10.a, 10.b, 10.c, 10.d, detalj 1. Krivotvorina

Sl. 11., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 12., detalj 1. Krivotvorina

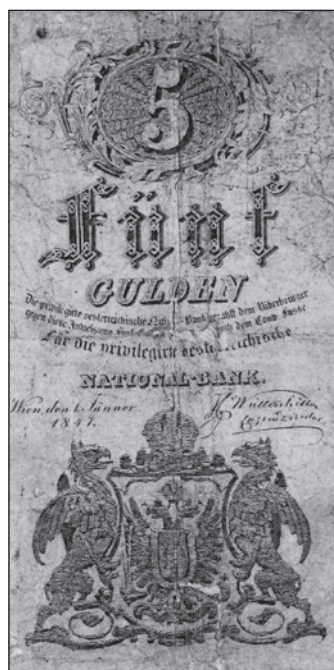
Sl. 13., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 1., detalj 2. Novčanica od 5 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 4.a, 4.b, 4.c, detalj 2. Krivotvorina

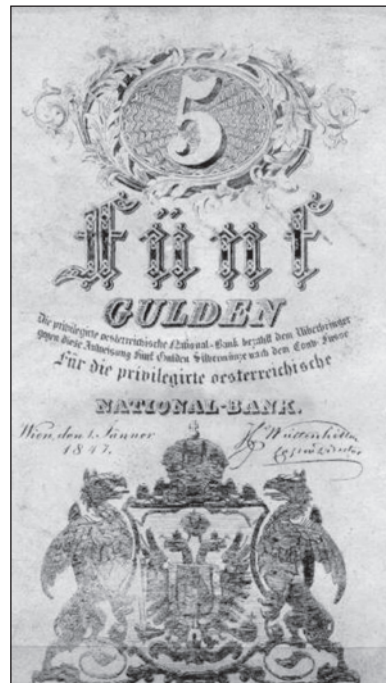
Sl. 6., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 8., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 9., detalj 2. Krivotvorina

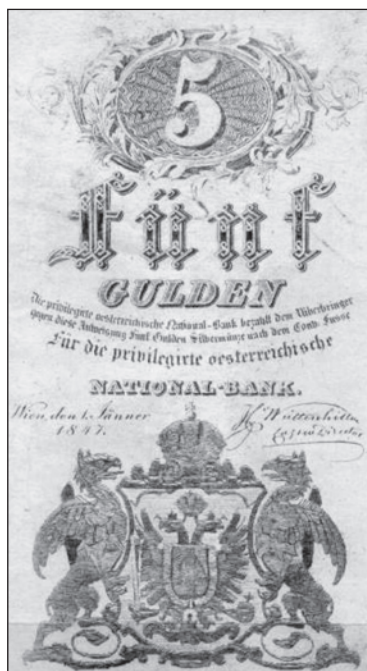
Sl. 10.a, 10.b, 10.c, 10.d, detalj 2. Krivotvorina

Sl. 11., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 12., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 13., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 14. Novčanica od 10 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 15. Krivotvorina

Sl. 16. Krivotvorina

Sl. 17. Krivotvorina

Sl. 18. Krivotvorina

Sl. 19. Krivotvorina

Sl. 20. Krivotvorina

Krivotvorine austrijskih novčanica od 10 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene i tiskarskim postupcima i crtanjem izvedene su manje uspjele. Obilježja odnosno kvaliteta izvedbe krivotvorina austrijskih novčanica od 10 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene i tiskarskim postupcima i crtanjem zamjetna je napose u detaljima

krivotvorenih novčanica (sl. 15. detalj 1., 16. detalj 1., 17. detalj 1., 18. detalj 1., 19. detalj 1., 20. detalj 1. i sl. 15. detalj 2., 16. detalj 2., 17. detalj 2., 18. detalj 2., 19. detalj 2., 20. detalj 2.).

Sl. 14., detalj 1. Novčanica od 10 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 15., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 16., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 17., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 18., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 19., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 20., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 14., detalj 2. Novčanica od 10 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 15., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 16., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 17., detalj 2. Krivotvorina

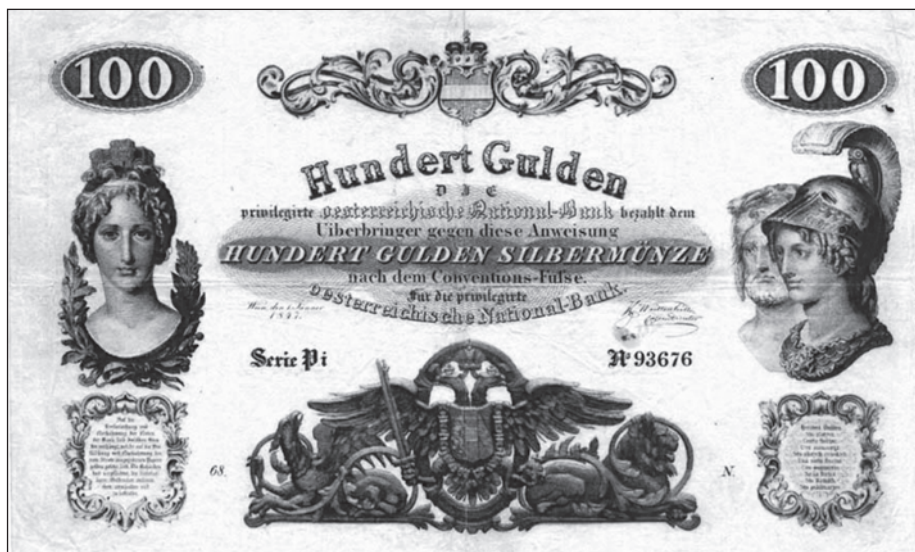
Sl. 18., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 19., detalj 2. Krivotvorina

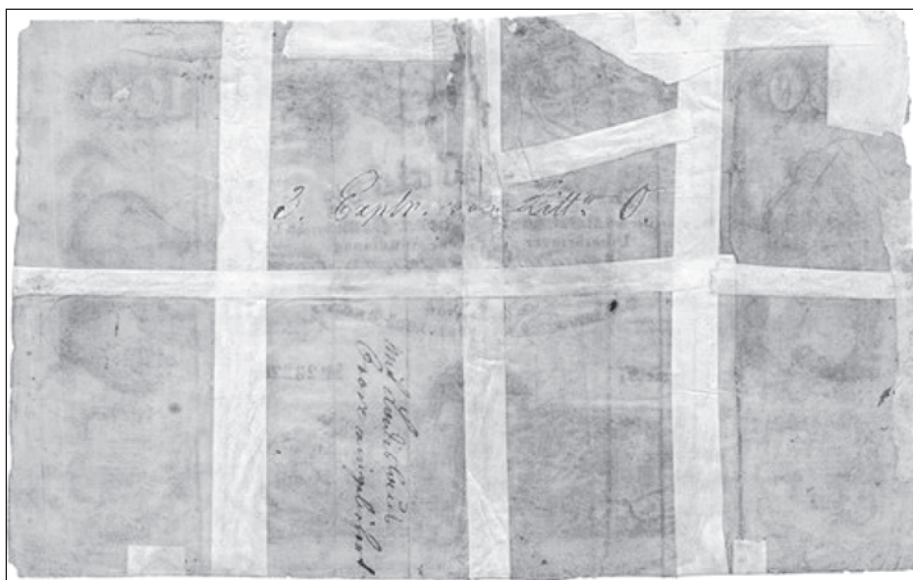
Sl. 20., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 21. Novčanica od 100 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 22. i 23. Krivotvorina

Krivotvorina austrijske novčanice od 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađena crtanjem izvedena je manje uspješno. Obilježja izvedbe krivotvorine austrijske novčanice od 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene crtanjem zamjetna su napose u detaljima krivotvorene novčanice (sl. 22. detalj 1., 22. detalj 2. i 22. detalj 3.).

Sl. 21., detalj 1. Novčanica od 100 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 22., detalj 1. Krivotvorina

Sl. 21., detalj 2. Novčanica od 100 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 22., detalj 2. Krivotvorina

Sl. 21., detalj 3. Novčanica od 100 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Sl. 22., detalj 3. Krivotvorina

Krivotvorine, i tiskarskim postupcima i crtanjem, novčanica Austrijske nacionalne banke od 5, 10 i 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) očito su bile učestale, često su bile i vrlo dobre, pa i odlične izvedbe. Uspjele, pak, krivotvorine austrijskih novčanica od 5, 10 i 100 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) izrađene i tiskarskim postupcima i crtanjem, ako zaključujemo po istrošenosti (oštećenosti), bile su dulje u optjecaju.

*

Numizmatički katalogi i literatura bilježe i postojanje krivotvorina novčanice Austrijske nacionalne banke od 1000 guldena (izdanja 1. siječnja 1847.) (sl. 24.), ali ne donose ih u preslici.

Sl. 24. Novčanica od 1000 guldena Austrijske nacionalne banke izdanja 1847.

Izvori i literatura:

- Marić, R., Iz Numizmatičke zbirke Narodnog muzeja, *Zbornik radova Narodnog muzeja*, II., 1958./59., Beograd, 1959.
- Pick, A., *Papiergeld*, Braunschweig, 1967.
- Pick, A., Richter, R., *Österreich, Banknoten und Staatspapiergeld ab 1759*, Berlin, 1972.
- Pick, A., *Papiergeld Lexikon*, München, 1978.
- Pick, A., Richter, R., *Papiergeld-Spezialkatalog Österreich 1759-1986*, Dornbirn, 1986.
- Kranister, W., *The Moneymakers international*, Cambridge, 1989.
- Pick, A., *Standard Catalog of World Paper Money. General Issues, Volume Two*, Iola, Wi, [1994.]
- Zöllner, E., Schüssel, T., *Povijest Austrije*, Zagreb, 1997.

- Aulinger, B.*, Vom Gulden zum Euro. Geschichte der österreichischen Banknoten, Wien, 2000.
- Pallos, L.*, Forged banknotes in the Coin and Medal Department of the Hungarian National Museum, Numizmatikai közlöny, C-CI./2001-2002, Budapest, 2003.
- Pančur, A.*, V pričakovanju stabilnega denarnega sistema, Celje, 2003.
- Filip, V.*, 1759-1918. Papírové peníze. Od Marie Terezie po Karla I./Papiergeld. Von Maria Theresia bis Karl I., Brno, 2005.
- Adamovszky, I.*, Magyarorszag bankjegyei. A guldenrendszer 1759-1891., Budapest, 2007.
- Šemrov, A.*, Od brona do evra. Kratka denarna zgodovina Slovenije/From bronze ingots to the euro. A short monetary history of Slovenia, Ljubljana, 2007.
- Adamovszky, I.*, Magyar bankjegy katalógus 1759-1925., Budapest, 2009.
- Geiger, V.*, Krivotvorine austrijskih guldenskih novčanica izdanja 1858. i 1859. iz Numizmatičke zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, *Numizmatičke vijesti*, god. 52., br. 63., Zagreb, 2010.
- Kodnar, J., Künstler, N.*, Katalog der österreichischen Banknoten ab 1759/Austrian Papermoney after 1759, Wien, 2010.
- Geiger, V.*, O krivotvorinama novčanica Austrijske nacionalne banke od 1 i 2 guldena izdanja 1. srpnja 1848., *Numizmatičke vijesti*, god. 53., br. 64., Zagreb, 2011.
- Geiger, V.*, O krivotvorinama novčanice Austrijske nacionalne banke od 10 guldena izdanja 1863., *Numizmatičke vijesti*, god. 53., br. 64., Zagreb, 2011.
- <http://aurea.cz/Katalog36/36kat0051.htm>
- <http://www.aurea.cz/Katalog31/31kat0001.htm>
- http://hu.wikipedia.org/wiki/A_konvenci%C3%B3s_forint_p%C3%A9nzjegyei
- <http://www.geldschein.at/galeriebis1924.html>
- http://www.geldschein.at/entwerfer_Geiger.html
- http://www.hamispenzek.hu/hamis_papirpenz_1892-ig/index.php
- http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_5_gulden_1847__konventionsmuenze_197569_page.jsp
- http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_10_gulden_1847__konventionsmuenze_197571_page.jsp
- http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_100_gulden_1847__konventionsmuenze_197573_page.jsp
- http://www.oenb.at/de/popup/mo_1847_1000_gulden_1847__konventionsmuenze_page.jsp
- http://www.filatelie-klim.com/cz/detail-salove-aukce/padlek-5-gulden-1-1-1847-dobovy-kresleny_30-31
- http://www.filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_39-701618
- http://www.filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-kresleny-padele_39-701620
- http://www.filatelie-klim.com/cz/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_42-703129
- http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/5-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padelek_42-702687

http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi-_42-702100

http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi-_42-702101

http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-velmi-_42-702102

http://filatelie-klim.com/en/detail-salove-aukce/10-gulden-1-1-1847-dobovy-tisteny-padele_42-702688

<http://www.numkon.cz/cz/eshop-polozka/5-gulden-1847-zadrzeny-kresleny-padelek-unikatni-zachovalost/620>

<http://www.profila.hu/auctions/toc/-34301331/page-1>

<http://www.profila.hu/auctions/toc/-34301329/page-2>

<http://www.profila.hu/auctions/toc/-34387716/page-1>

SUMMARY

ON FORGED 5, 10, 100 AND 1000 GULDEN BANKNOTES OF THE AUSTRIAN NATIONAL BANK, ISSUED ON 1 JANUARY 1847

Numismatic catalogues and literature note examples of forged Austrian Gulden banknotes made at the end of the 18th and especially during the 19th century. Such specimens of banknotes can be found in museums and in private collections. The forgeries were made both by drawing, in smaller numbers, and by printing, in larger numbers, although there were strict laws against forging money. Forged 5, 10 and 100 Gulden (issued on 1 January 1847) made by printing and drawing are especially interesting because of the time when they were made and their circulation, and also because of the high quality production. These forgeries had obviously been made in large quantities and the article shows their characteristics.